

ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อครอบครัว และการสื่อสารในครอบครัว
กับทักษะชีวิตพื้นฐานของวัยรุ่นในจังหวัดปราจีนบุรี

บุษกร สืบซึ่ง

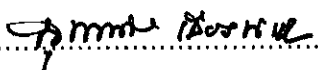
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
เมษายน 2549

ISBN 974-502-704-9

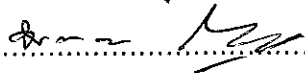
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ บุษกร สืบซึ่ง ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..........ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เชียรพิเชฐ)

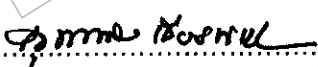
..........กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์)

..........กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..........ประธาน

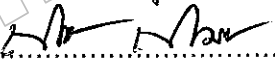
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เชียรพิเชฐ)

..........กรรมการ

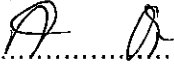
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์)

..........กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

..........กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรพงษ์ อภิรมนัส)

..........กรรมการ

(ดร.สงวน ธานี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 10 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผศ.ดร.สุนทราวดี เขียวพิเชฐ ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.จินตนา วัชรสินธุ์ และผศ.ดร.นุจรี ไชยมงคล กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ความรู้ ความคิด และให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์และสนับสนุนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.ประวิต เอรารวรรณ และ ดร.นุชวรา เหลืองอังกูร และ คุณชื่นสมล อุกฤษฏ์วิริยะ ที่กรุณาอนุญาตให้ใช้เครื่องมือวิจัยสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.มณีรัตน์ ภาครูป ผศ.ดร.ยุณี พงศ์จิตวิทย์ ร้อยเอกหญิง ดร.ชนัดดา แนบเกษร ดร.สมโภชน์ อเนกสุข และ รศ.พูนสุข ช่วยทอง ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย และให้คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนปราชญ์กัลยาณี โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์บำรุง คณะครูอาจารย์และกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

บุษกร สืบซึ่ง

45922806: สาขาวิชา: การพยาบาลครอบครัว; พย.ม. (การพยาบาลครอบครัว)

คำสำคัญ: ความผูกพัน/ ครอบครัว/ การสื่อสารในครอบครัว/ ทักษะชีวิตพื้นฐาน

บทกร สืบซึ่ง: ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อครอบครัว และการสื่อสารในครอบครัวกับทักษะชีวิตพื้นฐานของวัยรุ่น ในจังหวัดปราจีนบุรี (RELATIONSHIPS BETWEEN FAMILY COHESION, FAMILY COMMUNICATION, AND LIFE SKILLS OF ADOLESCENTS IN PRACHIN BURI PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สุนทรวดี เขียวพิเชฐ, ค.ค, จินตนา วัชรสินธุ์, Ph.D., นุจรี ไชยมงคล, Ph.D. 123 หน้า. ปี พ.ศ. 2548. ISBN 974-502-704-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และความสามารถในการทำนายระหว่างความผูกพันต่อครอบครัว การสื่อสารในครอบครัว และปัจจัยส่วนบุคคล กับทักษะชีวิตพื้นฐานของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปราจีนราษฎร์บำรุง อายุ 15-18 ปี ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา จำนวน 205 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของวัยรุ่นและบิดามารดา ความผูกพันต่อครอบครัวของวัยรุ่น การสื่อสารในครอบครัวตามการรับรู้ของวัยรุ่น และทักษะชีวิตพื้นฐานของวัยรุ่น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการวิจัยพบว่า

1. วัยรุ่นมีระดับความผูกพันต่อครอบครัวในระดับสูง มีระดับการสื่อสารในครอบครัวในระดับดี และมีทักษะชีวิตพื้นฐานในระดับปานกลาง
2. ความผูกพันต่อครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะชีวิตพื้นฐานของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.317, p < .01$). และการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวก กับทักษะชีวิตพื้นฐานของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.368, p < .01$).
3. การสื่อสารในครอบครัว ความผูกพันต่อครอบครัว อายุ และการศึกษาของวัยรุ่นสามารถร่วมกันทำนายทักษะชีวิตพื้นฐานของวัยรุ่นได้ ร้อยละ 17.50 โดยที่การสื่อสารเป็นเพียงปัจจัยเดียวที่สามารถทำนายทักษะชีวิตพื้นฐานของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

45922806: MAJOR: FAMILY NURSING; M.N.S. (FAMILY NURSING)

KEYWORDS: FAMILY COHESION/ FAMILY COMMUNICATION/ LIFE SKILLS

BUDSAKORN SUEBSUING: RELATIONSHIPS BETWEEN FAMILY COHESION, FAMILY COMMUNICATION, AND LIFE SKILLS OF ADOLESCENTS IN PRACHIN BURI PROVINCE. THESIS ADVISORS: SUNTHARAWADEE THEINPICHET, Ph.D., CHINTANA WACHARASIN, Ph.D., NUJJARREE CHAIMONGKOL, Ph.D. 123 P. 2005. ISBN 974-502-704-9

The purposes of this study were to investigate the relationships between family cohesion, family communication and life skills and factors affecting life skills of adolescent. The sample consisted of 205 Mathayomsuksa 4 to 6 of Prachinratsadonumrung school adolescent, aged 15-18 years old, who lived with their parents. The instruments were questionnaires of personal data of adolescents and their parent, family cohesion, family communication and life skills of the adolescent. Frequencies, percentages, means, standard deviations, Pearson's correlation and multiple regression were used to analyze the data.

The results of this study indicated that :

1. The total mean score of family cohesion of adolescent was at the high level. The total mean score of family communication of adolescent was at the good level. The total mean score of life skills of adolescents was at the moderate level.
2. There was a positive statistically significance relationship between family cohesion and life skills with $r = 0.317$ and $p < .01$. And there was a positive statistically significance relationship between family communication and life skills with $r = 0.368$ and $p < .01$.
3. A combination of family communication, family cohesion, age and education of adolescents accounted for 17.50 % of variance of adolescent life skills. Family communication was the only factor that contributed to the variance of adolescent life skills at the level of statistic significance ($p < .01$).

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์.....	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
วัยรุ่นและพัฒนาการ	10
ทักษะชีวิตพื้นฐานของวัยรุ่น (Life Skills)	20
ความผูกพันต่อครอบครัว (Family Cohesion)	44
การสื่อสารในครอบครัว (Family Communication)	52
ปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่น	60
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	64
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	69
การพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย.....	70
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	81
สรุปผลการวิจัย	81
อภิปรายผล	82
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	102
ภาคผนวก ก	103
ภาคผนวก ข	105
ภาคผนวก ค	110
ภาคผนวก ง	121
ประวัติย่อของผู้วิจัย	123

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของวัยรุ่นและบิดามารดา.....	73
2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความผูกพันต่อครอบครัว การสื่อสาร ในครอบครัวและทักษะชีวิตพื้นฐาน ของวัยรุ่น	75
3 ระดับความผูกพันต่อครอบครัว การสื่อสารในครอบครัว และทักษะชีวิตพื้นฐานของ วัยรุ่น.....	76
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละของค่าเฉลี่ยของ ความผูกพันต่อครอบครัว การสื่อสารในครอบครัว และทักษะชีวิตพื้นฐานของวัยรุ่น รายด้าน.....	77
5 ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อครอบครัว การสื่อสารในครอบครัวและปัจจัย ส่วนบุคคลกับทักษะชีวิตพื้นฐานของวัยรุ่น	79
6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรทำนายกับทักษะชีวิตพื้นฐาน ของวัยรุ่น ($n = 205$)	79

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
---	----------------------------	---

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University